



9/6/04

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE  
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,  
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003, 24 oktober 2003 en 18 februari 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 juni 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 08 januari 2004,

**BESLUIT :**

**Artikel 1.** Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en volkskundige waarde:  
- als **monument**:

De Calvarie aan de parochiekerk, gelegen te Kortrijk (Aalbeke), Aalbekeplaats(Aal) Z.NR.;  
bekend ten kadaster:  
Kortrijk, 9e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 367B(DEEL).

De **historische waarde**, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een kenmerkend voorbeeld van een calvarie, opgetrokken in 1841 aan de buitenzijde van de kerk en als zijnde een stille getuige van het kerkhof dat tot 1969 de kerk omgaf. De calvarie wordt getypeerd door verzorgd materiaalgebruik, o.m. blauwe hardsteen, leien en een fraai uitgewerkt houten windbord.

De **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een calvarie opgebouwd in 1841 op initiatief van E.H. P. De Vos.

2. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

De historische hoeve zg. "Goed te Nieuwenhove" met boomgaard, gelegen te

Kortrijk (Aalbeke), Kapelhoekstraat(Aal) 70;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 9e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 130B(DEEL), 132/2C, 133D(DEEL), 133E.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site waarvan de oudste vermeldingen teruggaan tot de tweede helft van de 15<sup>de</sup> eeuw.
- Als zijnde belangrijk in de geschiedenis van Aalbeke als het centrum van de heerlijkheid van Nieuwenhove, afhankelijk van het leenhof van Wakken dat op haar beurt afhankelijk was van het grafelijk kasteel van Kortrijk.

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief en gaaf voorbeeld van een typische West-Vlaamse hoeve van het type van de omwalde hofstede met losstaande bestanddelen gegroepeerd rondom een erf en met vrijstaand poortgebouw dat toegang geeft tot het erf. De omwalling bleef grotendeels behouden en wordt aangeduid door populieren.
- Als zijnde een gaaf bewaard 18<sup>de</sup>- en vroeg 20<sup>ste</sup>-eeuws hoevecomplex.
- Als zijnde een historische hoeve met behouden boomgaard, die reeds wordt aangegeven op de Ferrariskaart (1770-1778) en die wordt afgezet door een meidoornhaag. Dit is een uitzonderlijk gegeven voor de regio.
- Omwille van het bewaarde 18<sup>de</sup>-eeuws boerenhuis gedateerd 1780 door cartouche. De woning behield grotendeels haar structuur en indeling. De typische keuken met grote haard heeft een traditionele balkroostering bestaande uit moer- en kinderballen. De moerbalken worden gekenmerkt door de uitgewerkte balksleutels o.m. polychrome wapenschilden.
- Omwille van het beeldbepalende en typisch vrijstaand poortgebouw.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een typische West-Vlaamse hoeve, die door haar gaafheid een voorbeeld is van de hoeve-architectuur in West-Vlaanderen. De hoeve geeft tevens een beeld van de leefwijze in het landelijke Vlaanderen.

3. Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische en volkskundige waarde:

- als **monument**:

Kapel horende bij het Jezuïetengoed, gelegen te Kortrijk (Aalbeke), Lauwsestraat(Aal) +19; bekend ten kadaster: Kortrijk, 9e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 159D.

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een zeldzaam voorbeeld van een kapel met gaaf bewaard en volledig beschilderd neogotisch interieur met talrijk gebruik van sjabloonschilderingen op de wanden en op de houten beplanking van de zoldering.

De **historische waarde**, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een zeldzaam voorbeeld van een kapel met twee bouwlagen, deels ingewerkt in het boerenhuis van de hoeve, zogenaamd "*het Jezuïetengoed*". Opmerkelijk is tevens het gaaf bewaarde en volledig neogotische beschilderde interieur met sjabloonschilderingen.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een grote kapel waarvan het altaar en de bidplaats van elkaar gescheiden zijn door een ijzeren hek.

De **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van een kapel opgetrokken in 1900 op privé-initiatief van de familie Lemahieu uit Knokke-Heist, de toenmalige eigenaars van de hoeve.

4. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

De notabelenwoning, gelegen te Kortrijk (Aalbeke), Moeskroensesteenweg(Aal) 58; bekend ten kadaster: Kortrijk, 9e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 421A, 424F.

De **historische waarde**, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een typische in de dorpskern gelegen notabelenwoning van 1775 cf. jaarankers in de rechterzijgevel met aangepast neoclassicistisch parement uit de tweede helft van de 19<sup>de</sup> eeuw.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van een 19<sup>de</sup>-eeuwse bepleisterd en witgeschilderd parement. De evenwichtig opgebouwde gevel is decoratief uitgewerkt met typische 19<sup>de</sup>-eeuwse decoratieve elementen cf. de aflijnende panelenfries met guirlandes, het eenvoudige hoofdstel van de muuropeningen en de eenvoudige borstwering. Te vermelden is tevens het gaaf bewaarde schrijnwerk cf. de vleugelramen met fraaie espanjoletten en de persiennes.
- Als zijnde een 18<sup>de</sup>-eeuwse burgerwoning, één van de oudste bewaarde woningen in Aalbeke.
- Omwille van het vrij gaaf bewaarde interieur met o.m. behouden vloer van gebakken rode tegels, behouden binnendeuren, marmeren schouwen en bepleisterde plafonds met eenvoudig lijstwerk.
- Als zijnde een dieper in gelegen notabelenwoning aan de straat afgezet door een typisch en beeldbepalend smeedijzeren hek en de gekasseide koer als deel uitmakend van het geheel.

De  **sociaal-culturele waarde**  wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van een notabelenwoning in een kleine dorpsgemeenschap.

5. Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische, sociaal-culturele en wetenschappelijke waarde:

- als **monument**:

Kasteel Allart met bijhorend landschapspark, kerkwegel en nutstuin, gelegen te Kortrijk (Aalbeke), Moeskroensesteenweg(Aal) 95;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 9e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) ZONDER NUMMER, 371K(DEEL), 373C(DEEL), 374L(DEEL), 377K, 383H(DEEL), 384G, 385G, 385M, 386E(DEEL), 395X4(DEEL), 434B, 439B(DEEL), 439G(DEEL).

De **artistieke waarde** wordt bepaald door:

- Het vroeg 20<sup>ste</sup>-eeuws gaaf bewaarde Engelse landschapspark gelegen bij het dorpskasteel in het centrum van Aalbeke. Het park werd aangelegd vertrekkende vanuit het bestaande reliëf, hierdoor ontstond een rijk gesculpteerd park opgebouwd rond twee centrale vijvers en gekenmerkt door verschillende vista's vanuit kasteel en park. Ook de padenstructuur bleef behouden.

Te vermelden zijn het prieel en de brug in boomstamimitatie, het cascadesysteem deels uitgewerkt in rotsimitatie (vanaf het prieel tot de vijvers), de tuinnutsgebouwen en de brug met smeedijzeren hekwerk.

De **historische waarde**, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een zeer beeldbepalend landhuis uit het begin van de 19<sup>de</sup> eeuw gelegen in de dorpskern van Aalbeke.
- Als zijnde een imposante pand opgetrokken in classicistische stijl cf. opvallend middenrisaliet bekroond door driehoekig fronton en het monumentaal rondboogportaal ingeschreven in natuurstenen omlijsting. Opvallend is tevens het eerder art nouveau geïnspireerde hoektorentje met fraai glas-in-lood.
- Omwille van de gaaf bewaarde landschapstuin aangelegd door Georges Allart en die uniek is voor de regio omwille van de aanleg met cascadesysteem dat onder meer leidt tot mooie vista's.

In het bijzonder voor de Allartbosweg :

- Als zijnde een zeldzaam voorbeeld van een deels onverharde voormalige kerkwegel bewaard in de dorpskern.
- Als zijnde een voormalige kerkwegel en processiestraat, volledig behaagd en onmiddellijk aansluitend bij het park en waarlangs ook de behaagde voormalige nutstuin van het kasteel gelegen is.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde in oorsprong gebouwd als buitenverblijf voor een rijke industrieel en zodoende een getuige van de leefcultuur van de vroeg 19<sup>de</sup>-eeuwse bourgeoisie.
- De tuin als zijnde een voorbeeld van de vrijetijdsbesteding van de burgerij in het begin van de 20<sup>ste</sup> eeuw cf. o.m. het houden van zomerconcerten in het park.
- Als zijnde de woonplaats van Georges Allart, die een belangrijke rol speelde in de geschiedenis van de gemeente Aalbeke, en zodoende een getuige van de geschiedenis van Aalbeke.

- Als zijnde merkwaardig door de toepassing van nieuwe technieken voor de aanleg van het park en door de aanwezigheid en het gebruik van het amfitheater in de helling rond de achterste vijver met zijn eiland, dat nog steeds gebruikt wordt als podium voor openluchtactiviteiten.

De **wetenschappelijke waarde** wordt bepaald door:

- De dendrologische waarde van het bomenbestand, met in het bijzonder enkele oudere bomen in de onmiddellijke omgeving van het kasteel onder meer Plataan bij de vijver en de floristische waarde van het voorjaarsaspect in het park.

6. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:  
- als **monument**:

Het boerenarbeidershuis, gelegen te  
Kortrijk (Aalbeke), Preisbergstraat(Aal) 11;  
bekend ten kadaster:  
Kortrijk, 9e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 60K.

De **historische waarde**, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een zeldzaam voorbeeld van een bewaard boerenarbeidershuis uit het eind van de 18<sup>de</sup> - begin 19<sup>de</sup> eeuw met typerende kenmerken zoals het zeldzame bewaarde rieten dak en de aandaken met vlechtingen. Het interieur behield haar balkenconstructie met moer- en kinderbalken.
- Als zijnde één van de zeldzame authentieke bewaarde voorbeelden van typische landelijke bebouwing in een gebied dat sterk onderhevig is aan verkavelingen.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een voorbeeld van de leefwijze van de boerenarbeiders op het eind van de 18<sup>de</sup>- eeuw - begin 19<sup>de</sup> eeuw.

**Art. 3.** Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 09-06-2004

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,  
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,



---

Paul VAN GREMBERGEN